

El personatge

Joan Massagué

Un gran primer Premi de la Nit de la Biologia a la trajectòria professional

Oriol Izquierdo

S'havia anunciat com un dels plats forts de la Primera Nit de la Biologia, convocada per la Societat Catalana de Biologia, i és cert que ho va ser: la concessió del Premi a la trajectòria professional al doctor Joan Massagué (Barcelona, 1953), llicenciat en farmàcia i doctor en bioquímica per la Universitat de Barcelona i director de l'Institut Sloan Kettering de Nova York, un dels principals centres mundials de recerca del càncer. En agrair-lo va mostrar, en to distès, el seu compromís profund amb la ciència i amb la societat. En reproduïm el parlament.

Els meus primers mots han de ser d'agraïment per a aquest premi, un acte de reconeixement i d'afecte que és recíproc: la Societat Catalana de Biologia (SCB) va ser la primera societat a què em vaig inscriure, quan era estudiant del doctorat de farmàcia a la Universitat de Barcelona. És motiu de satisfacció compartir la distinció amb talent de totes les edats, especialment jove: Robert Cilleros (que du males notícies per als aficionats al sushi: com més car és més mercuri porta), Eva Novoa (que ha posat paraules al drama d'obrir-se camí per als estudiosos en aquest país de sensibilitat intermitent, que fa pics i sobretot fa valls, en la seva atenció a aquesta humanitat que en diem ciència), Josep Llistosella i Toni Sánchez (que ens recorden que cal divulgar perquè la societat reclami que s'atengui la ciència: és la societat informada la que fa que les coses canviïn), i David Alba (que amb les seves publicacions i mostra el nivell de la investigació i la recerca que es fa des d'entitats catalanes, però que no és «catalana» perquè la ciència no té nacionalitat).

Mentre venia vaig prendre moltes notes mentals del que havia de dir. Però n'hi ha prou de fer una reflexió sobre el que és la biologia: la biologia és el gran eix vertebrador d'un gran

segment de les ciències experimentals d'avui dia; com ha dit Josep Clotet, és eix vertebrador i diversificador: biologia cel·lular, biologia molecular, neurobiologia, biologia evolutiva, microbiologia. La llista és extensíssima, tot són facetes del mateix procés, envoltades de biofísica, bioquímica, ciències matemàtiques, bioinformàtica, tot s'aglutina. Es va pas-

sar uns segles desconstruint les coses, començant pel nostre cos i el nostre entorn, per poder-les estudiar reduint-les a petites coses que fossin digeribles (molècules, àtoms). Però des de fa unes dècades estem començant a reagrupar les coses per arribar a la biologia, a la fisiologia, a l'entorn. Aquest és un gran moment per a tots els biòlegs i per a la SCB: és

el moment en què podem parlar amb autoritat sobre la importància que té la biologia general sobretot el que afecta la vida humana, els recursos que ens envolten, la sanitat, la generació de propietat intel·lectual i, per tant, la generació d'empresa, de benestar social. Hi ha moltes coses a explicar al públic general, a la societat, de la qual depenem. Perquè el que fem com a investigadors, com a científics, està determinat per la societat que, directament, de manera filantròpica, o indirectament, a través dels governs, està pagant, fent possible, el que fem.

Jo vull felicitar la SCB per la seva gran iniciativa de crear una Nit de la Ciència i invitar-la a ser molt ambiciosa perquè aquesta activitat té un gran potencial. Té el potencial de crear i comunicar a la societat el valor que té el que fem, no per a nosaltres egoïstament, sinó per a la societat mateixa, per al país, per a la humani-

tat. El que representem els biòlegs i els científics en general: estem intentant fer-nos mereixedors del nom de la nostra espècie, *sapiens*. Si ens fixem en el món i en com està, *sapiens* és una exageració colossal la major part de l'estona i a la major part dels llocs. Però tenim la ciència, les humanitats, que ens fan mereixedors d'això, i això s'ha de comunicar i s'ha de comunicar portes enfora a força de fer una gran festa que convoqui artistes i personalitats amb ganxo que creguin en l'empresa científica, en la humanitat que en diem *ciència*, i que expliqui per què és tan important poder estudiar i determinar els components dels recursos renovables, o la base per a l'artrosi o per a la diabetis, coses que sensibilitzen la gent. I no fer-ho a través de les diapositives que fem servir a les nostres classes. Si es tracta de l'artrosi, ensenyar una foto del Keith Richards, amb aquelles mans que té de tocar la guitarra, o si hem de parlar de l'alcoholisme, amb una foto

de l'Amy Winehouse. Així el jovent entén que tot això és seriós, és important.

Vull recalcar el gran potencial que la Nit de la Biologia pot tenir per a una ciutat com Barcelona, per atraure la gent jove, els seus amics, els seus familiars. Això que dic no és un atac d'optimisme. Fa unes setmanes era a Frankfurt, i allà tenen la Nit de la Ciència. Fa deu anys que ho estan fent, a la universitat, en un campus inundat de ciutadans, milers de persones cada nit, presentant antropologia, paleontologia, biomedicina. És un gran esdeveniment, una gran festa on alternen presentacions i conferències amb concursos i menjar, etc. Així comuniquem a la societat la importància de la ciència, d'una manera que no hem vist mai, lluny de les proclames i les queixes als diaris. Això s'ha de canviar, per molt que costi. Per això m'alegra que la SCB hagi desenvolupat el concepte de Nit de la Biologia. •

